

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Змін
до Правил про безпеку постачання природного газу»
(далі – проєкт наказу)

I. Визначення проблеми

Главою 8 Правил про безпеку постачання природного газу, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 02 листопада 2015 року № 686 (із змінами), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 листопада 2015 року за № 1489/27934 передбачено Порядок припинення (обмеження) постачання природного газу споживачам.

Наказом Міністерства енергетики України від 26 листопада 2024 року № 437, затверджено Перелік споживачів, що знаходяться на території області, району Автономної Республіки Крим, міст Києва і Севастополя, постачання природного газу яким буде припинено (обмежено) у разі оголошення кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації» (далі – Наказ № 437).

Переліки споживачів, затверджені Наказом № 437 передбачають розподіл споживачів, що знаходяться на території відповідної області, району Автономної Республіки Крим, міст Києва і Севастополя, на п'ять груп із послідовністю, яка має відповідати черговості припинення (обмеження) постачання природного газу до кожного зі споживачів у разі оголошення кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації, при цьому до першої групи належать споживачі, постачання природного газу яким в умовах кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації припиняється (обмежується) у першу чергу, а до п'ятої – споживачі, у тому числі захищені, постачання природного газу яким припиняється (обмежується) в останню чергу. Якщо обсяг споживання природного газу захищених споживачів перевищує 20 % від загального обсягу споживання природного газу на території відповідної області, району Автономної Республіки Крим, міст Києва і Севастополя, такі споживачі можуть бути віднесені до попередньої (попередніх) групи (груп) з урахуванням пріоритетності забезпечення природним газом захищених споживачів.

На виконання доручення Секретаріату Кабінету Міністрів України від 02 січня 2025 року № 17/0/1-25-ДСК до пункту 5 протоколу наради щодо функціонування газотранспортної системи та формування газового балансу, яка відбулася 01 січня 2025 року під головуванням Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала, в частині проведення додаткового обговорення питання щодо визначених Міністерством енергетики України груп споживачів, до яких у разі потреби можуть застосовуватися графіки обмеження постачання природного газу під час проходження осінньо-зимового періоду 2024/25 року, Міністерство енергетики України 08 січня 2025 року та 06 лютого 2025 року проведено наради

щодо виконання вимог Наказу № 437.

Наразі при практичній реалізації потребує корегування механізм сповіщення споживачів та спрощення його реалізації.

Крім того, враховуючи, що статтею 8¹ Законом України «Про ринок природного газу», передбачено, що державний енергетичний нагляд (контроль) на ринку природного газу здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) на ринку природного газу, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через відповідного міністра згідно із законодавством, зокрема Міністра енергетики України, Правила про безпеку постачання природного газу затверджені наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 02 листопада 2015 року № 686 (із змінами), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 листопада 2015 року за № 1489/27934 потребують доповнення главою про моніторинг безпеки постачання природного газу.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
У тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

За допомогою ринкових механізмів проблема не може бути розв'язана, оскільки потребує змін до нормативно-правових актів.

За допомогою діючих регуляторних актів питання також не може бути вирішено.

II. Цілі державного регулювання

Основними цілями державного регулювання є уточнення до Порядку припинення (обмеження) постачання природного газу споживачам, а також доповнення Правил про безпеку постачання природного газу, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 02 листопада 2015 року № 686 (із змінами), зареєстрованим в Міністерстві

юстиції України 30 листопада 2015 року за № 1489/27934 положеннями про моніторинг безпеки постачання природного газу.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Прийняття проекту наказу	Прийняття проекту наказу сприятиме виконанню вимог Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2017/1938 від 25 жовтня 2017 року про заходи для гарантування безпеки постачання газу та про скасування Директиви (ЄС) № 994/2010 (із змінами), а також Закону України «Про ринок природного газу». Прийняття проекту наказу є єдиним прийнятним способом досягнення встановленої мети.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Призведе до не виконання вимог Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2017/1938 від 25 жовтня 2017 року про заходи для гарантування безпеки постачання газу та про скасування Директиви (ЄС) № 994/2010 (із змінами), а також Закону України «Про ринок природного газу».

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту наказу	Прийняття проекту наказу забезпечить уточнення до Порядку припинення (обмеження) постачання природного газу споживачам, а також доповнення Правил про безпеку постачання природного газу положеннями про моніторинг безпеки постачання природного газу.	Відсутні.

Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні.	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не будуть забезпечені цілі державного регулювання, в частині безпеки постачання природного газу.
--	-----------	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту наказу	Прийняття проекту наказу сприятиме забезпеченню постачання природного газу захищеним споживачам.	Відсутні.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні.	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не буде забезпечено споживачів достатнім ресурсом природного газу при виникненні кризової ситуації.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту наказу	Прийняття проекту наказу забезпечить уточнення та доповнення Правил про безпеку постачання природного газу, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 02 листопада 2015 року № 686 (із змінами), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 листопада 2015 року за № 1489/27934 положеннями про моніторинг безпеки постачання природного газу.	Відсутні.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні.	Не можливість забезпечення достовірного обліку

		природного газу в сховищах природного газу.
--	--	---

Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	2	50	-	-	52
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	2,25%	97,75%	-	-	100%

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Прийняття проєкту наказу	30 тис. грн.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Прийняття проєкту наказу	4	Максимальний бал. Прийняття проєкту наказу буде важливим кроком для стабільного проходження опалювального періоду. Проблема більше не буде існувати.

Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	1	Мінімальний бал, який показує неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом.
--	---	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Прийняття проекту наказу	Впровадження проекту наказу дозволить проводити моніторинг безпеки постачання природного газу, а також забезпечувати захищених споживачів ресурсом природного газу під час настання кризової ситуації.	-	У разі прийняття проекту наказу цілі державного регулювання будуть досягнуті повною мірою, що максимально забезпечить потребу у вирішенні проблеми.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети.	-	Проблема залишиться не вирішеною.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Прийняття проекту наказу	Прийняття проекту наказу повною мірою забезпечить виконання вимог Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2017/1938 від 25 жовтня 2017 року про заходи для гарантування	Не передбачаються.

	безпеки постачання газу та про скасування Директиви (ЄС) № 994/2010 (із змінами), а також Закону України «Про ринок природного газу», в частині уточнення до Порядку припинення (обмеження) постачання природного газу споживачам, а також доповнення Правил про безпеку постачання природного газу положеннями про моніторинг безпеки постачання природного газу.	
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети.	Не передбачаються.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Першочерговим механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є прийняття проекту наказу, реалізація якого призведе до корегування механізму сповіщення споживачів про відключення природного газу та спрощення його реалізації.

Крім того, враховуючи, що статтею 8¹ Законом України «Про ринок природного газу», передбачено, що державний енергетичний нагляд (контроль) на ринку природного газу здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) на ринку природного газу, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через відповідного міністра згідно із законодавством, зокрема Міністра енергетики України, Правила про безпеку постачання природного газу потребують доповнення главою про моніторинг безпеки постачання природного газу.

Міністерство енергетики України для впровадження цього проекту наказу, має здійснити наступні заходи:

- погодження проекту наказу в центральних органах виконавчої влади;
- подання проекту наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

- офіційне оприлюднення прийнятого проекту наказу, відповідно до Конституції України та інших чинних нормативно-правових актів.

Після прийняття проекту наказу будуть здійснюватися наступні кроки: забезпечення інформування громадськості та суб'єктів господарювання; проведення консультацій.

Суб'єктам господарювання для впровадження вимог регулювання необхідно ознайомитися з ними та організувати їх виконання. Ризиків впливу зовнішніх факторів на дію проекту наказу немає. Прийняття проекту наказу не призведе до неочікуваних результатів.

Можлива шкода в разі очікуваних наслідків дії проекту наказу не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту наказу не потребує додаткових витрат з боку органів виконавчої влади.

Проект наказу передбачає, що Операторами ГРМ буде здійснюватися інформування споживачів про застосування припинення (обмеження) постачання природного газу шляхом розміщення на власному вебсайті та в разі необхідності, шляхом повідомлення через медіа, або іншими доступними каналами електронної комунікації.

Реалізація проекту наказу потребує додаткових витрат з боку Операторів ГРМ орієнтовно – 30 тисяч гривень.

Розрахунок вартості публікації статті або повідомлення в друкованих засобах масової інформації формується на основі кількох ключових факторів: тираж і популярність друкованого видання; формат і обсяг матеріалу (розмір публікації та розміщення); категорія матеріалу (рекламна стаття або офіційні повідомлення, оголошення та юридичні тексти); додаткові послуги; періодичність видання; регіональне чи загальнонаціональне видання; терміновість публікації.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії проекту наказу не обмежується у часі.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Після набрання чинності проекту наказу його результативність визначатиметься такими показниками:

1) кількістю часу, необхідного для забезпечення зниження ціни на природний газ для населення;

2) кількістю суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на які поширюватиметься дія проекту наказу – НАК «Нафтогаз України», ТОВ «Оператор ГТС України», ТОВ «Газорозподільні мережі України» та постачальники природного газу;

3) розміром коштів, що витратимуться суб'єктами господарювання, та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог цього акта – відсутній;

4) рівнем інформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень проєкту наказу – визначається як високий, оскільки його буде оприлюднено на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України: <https://www.mev.gov.ua/>.

Також до додаткових показників результативності проєкту наказу можна віднести наступні:

- 1) стабільність в ціноутворенні для побутових споживачів природного газу;
- 2) запобігання виникненню кризових ситуацій на ринку природного газу;
- 3) забезпечення високої надійності української газової інфраструктури.

Міністерство енергетики України в межах компетенції надає необхідні роз'яснення щодо норм проєкту наказу.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Метод проведення відстеження результативності – статистичний. Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Відстеження результативності дії проєкту наказу буде здійснюватися Міністерством енергетики України статистичним методом на основі аналізу показників результативності.

Базове відстеження результативності проєкту наказу здійснюватиметься протягом року з дня набрання його чинності.

Повторне відстеження проєкту наказу здійснюватиметься не пізніше двох років з дня набрання його чинності.

Періодичні відстеження результативності проєкту наказу будуть здійснюватися раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

« ____ » _____ 2025 року